NAMAZ VAKİTLERİ FARK CETVELİ VE KULLANILMASI

Öncelikle ifade edelim ki; **yurt dışı** takvimlerinde, **yurt içinde** olduğu gibi bütün vakitler için tek bir fark cetveli vermek mümkün olmamaktadır. Bu sebeple her vakit için, kendi değeri olan farklar ayrı ayrı belirtilmiştir.

Şehirler evvela **ülkelere** göre, sonra da kendi aralarında **alfabetik** sıra ile tasnif edilmiş; şehrin bağlı olduğu **eyalet** ve **bölge** adları ise, parantez içinde gösterilmiştir.

Cetveldeki kısaltmalar; "**d**" dakika, "**sa**" saat, "**ö**" önce, "**s**" sonra demektir. "**0**" (sıfır) ise o vaktin **referans şehir** vakti ile aynı olduğunu ifade eder.

"**Referans şehir**", takvimde namaz vakti bulunan ve **farkı belirtilecek** yer için esas alınan şehirdir. Bu farkların tespitinde; iki şehrin birbirine kilometre olarak yakın veya uzak olması, hatta aynı ülkede bulunup bulunmaması değil, **enlem açısı**ndan yakınlıkları esas alınmıştır. Farkların daha sıhhatli verilebilmesi için bu şarttır. O bakımdan listede, uzak olan bir şehrin **referans** olarak verilmiş olması, okuyucularımızı tereddüde sevk etmemeli; bu hususun, ilmî bir zarûretten kaynaklandığı bilinmelidir.

Yıl içinde, değişik tarihlerde hem referans, hem de fark şehrinde yatsı vaktinin taayyün etmediği zamanlar olmaktadır. Bu tarihler, referans şehri için takvimde gösterilmiş, fark şehri için de cetvelde belirtilmiştir. Eğer bu husus, iki şehir arasında farklı tarihlerde tahakkuk ediyorsa, *–ki zaman zaman böyle olmaktadır–* o günlerde referans şehrin son giren yatsı vakti esas alınacaktır. Ayrıca dikkat edilmesi gereken bir başka husus; **fark şehri**nin yatsı vakti taayyün etmeme tarihinden 15 gün öncesinde ve 15 gün sonrasındaki dönemde, bu cetvelin **yatsı** ve **imsak** vakitleri için aynen kullanılmaması gerekir. Çünkü bu vakitlerde, cetvelde yer alan **farklara** ilave olarak yaklaşık **45** dakikaya varan sapmalar görülmektedir. Onun için bu günlerde; sadece **yatsı** ve **imsak** vakitlerine mahsus olmak üzere, cetveldeki **önce** veya sonra durumuna göre, **45** dakika daha **ilave** yahut **çıkarma** yapılarak kullanılması ve **sabah namazı**nın da imsaktan **45** dakika sonra kılınması en sıhhatli yoldur.

Referans şehir ile **fark şehri**nin **saat dilimi** farklı ise, referans şehir için verilen namaz vakti –sadece fark değeri çıkarılarak veya eklenerek– aynı saat diliminde imiş gibi kullanılacaktır.

Son olarak hatırlatmakta fayda mülâhaza ettiğimiz önemli bir nokta da şudur: Cetvelde yazılı olan **vakit farkları,** bütün yıl boyunca sabit olmayıp farklılıklar arz ettiğinden, okuyucularımız, ihtiyâten namazlarını vaktin sonuna bırakmamalıdır.

KIBLE SAATİ NEDİR? (1)

Kıble saati kısaca; güneşe bakılarak kıblenin tesbit edilebildiği saattir. Güneşin, bulunduğumuz yerin kıble açısına veya belli bir açı farkına (90-180 derece gibi) denk geldiği vakittir.

Meselâ Türkiye, Avrupa ülkeleri ve Avustralya'nın Perth (WA) şehrinde; Namaz vakitleri cetvelinde gösterilen şehrin o günkü kıble saati vaktinde, güneşe doğru yönelen kimse, kıbleye dönmüş olur. Kıble saati aynen namaz vakitleri gibi, güneşin azimut ve deklinasyonuna göre farklılık arz ettiği için her şehirde ayrı ayrı olmak üzere; günlük olarak değişmektedir. Kıble istikâmetinin pratik olarak tesbitinde kıble saati en pratik ve sıhhatli metottur. Çünkü;

a) Öncelikle sıhhatli yön gösterebilecek teknik âletler herkesin elinde bulunamayabilir.

b) Günümüzde her alanda olduğu gibi manyetik alanda da kirlenmeler olmuştur. Bu sebeple pusulalar da sapma göstermektedir. Kıble tayininde de bu sapmalardan kurtularak, kesin ve hatasız tesbit için kıble saati kullanmak en uygun yoldur.

Meselâ bina içinde pusula ile ölçüm yaptığınızda bunun yönünü saptıran pek çok unsurla karşılaşılır. Binanın yapısında bulunan demirler, elektrik–telefon kabloları, su, kalorifer ve yangın söndürme boruları ile cep telefonları, telsiz, radyo ve televizyon dalgaları ve sâir faktörler pusulanın gerçek yönden sapmasına sebep olur. Pusula ile sıhhatli ölçüm büyük şehirlerde neredeyse imkansız hale gelmiştir. Bu sebeple günümüzde kıble tayinini kıble saati ile yapmanın daha isabetli olacağı görülmektedir. Kıble saatleri sadece adı geçen şehir için geçerlidir. Namaz vakitlerinde uygulanan fark cetvelleri, kıble saatleri için kesinlikle kullanılamaz.

Dünyadaki bazı yerlerin coğrafî mevkiinin yani enlem ve boylamının, yerkürenin hareketlerinin ve dünyanın eğiminin bir gereği olarak gündüzün güneş kıble açısına denk gelmez. Bu vaziyet, bazı ülkelerde bütün yıl boyunca sürdüğü gibi bazı yerlerde de yılın belli günlerinde meydana gelmektedir. Haliyle bu gibi yerlerde normal Kıble saati hesaplamak imkanı da yoktur. Buralar için Kıble saati olarak; Kıble Sağ, Kıble Sol veya Kıble Arka gibi kavramlarla ifade edilen vakitler kullanılır.

(Devamı yarın)

KİBLE SAATİ NEDİR? (2)

Kıble Sol: Güneş, kıble açısına gelmediği gibi, kıble açısının 90 derce sağına da değil, aksine 90 derece soluna geliyorsa, Kıble Saati, Kıble sol olarak verilir. Buralarda yaşayanlar belirtilen zamanda güneşe döndüklerinde sol tarafları kıble olur. Senenin bütün günlerinde güneş kıble istikâmetine gelmediğinden yurtdışı takvimlerimizde Seattle (Washington, Los Angeles ve Avustralya'nın Perth (WA) şehri hariç bütün Amerika, Kanada ve Avustralya için "Kıble Sol" kullanılmaktadır.

Kıble Arka: Güneş kıble açısına gelmediği gibi, kıble açısının 90 derece sağına-soluna da gelemiyor, aksine güneş kıble açısının 180 derece uzağına gelebiliyorsa, Kıble Saati; Kıble Arka olarak verilir. Buralarda yaşayanlar, belirtilen zamanda güneşi arka taraflarına aldıklarında yüzlerini kıbleye dönmüş olurlar. Senenin bütün günlerinde güneş kıble istikâmetine gelmediğinden takvimlerimizde yalnızca Amerika Birleşik devletlerinin Seattle (Washington) ve Los Angeles şehri "Kıble arka" olarak kulanılacaktır.

Kıble Sağ: Güneş, kıble açısının 90 derece sağına geliyorsa, Kıble Saati, Kıble sağ olarak verilir. Bu gibi yerlerde, bir kimse belirtilen zamanda güneşe dönen kişinin tam sağ tarafı kıble olur.

TÜRKİYE SAATİ (VASATİ SAAT) NEDİR?

Dünya 360 tûl (boylam) derecesine ayrılmıştır. İlk tûl derecesinin Londra'dan **Green Wich** (Griniç) üzerinden geçtiği itibar olunur. Her tûl derecesinin arası 4 dakikadır. **Türkiye**'nin **doğusu** ile **batısı** arasında 1 saat 16 dakika fark vardır. Bununla beraber 30'uncu tûl derecesi **Türkiye saati** için esas alınmıştır. Buna göre, **Türkiye saati, Londra saatinden 2 saat ileridir.** Memleketimizin her tarafında bu **itibarî** (vasatî) **saat** kullanıldığından biz buna "**Memleket Saat Ayarı**" diyoruz.

FAZİLET takviminde, vasatî saate göre namaz vakitleri yer alan vilâyetlerimizin adedini dört bölge halinde 81'e yükseltmiş bulunuyoruz. Ayrıca, 81 vilâyetimize göre, kazalarımızın namaz vakitleri fark cetvelini de **takvimin son kısmında** neşrederek, ülkemizdeki her Müslüman vatandaşımızın bu hususdaki büyük ihtiyaçlarını karşılamış olduk. Ancak, bu farklar senenin her gününde takvimde gösterildiği gibi sabit değildir. Mevsimlere göre 3 ilâ 4 dakikayı geçmeyen değişiklikler meydana gelebilmektedir. Fakat bu husus, "**Tecvîz-i Hatâ**" dediğimiz ve vakitlere ilâve edilen temkinlerle düzeltilen sınırlar içinde kalmaktadır. Bu sebeple, münderecâtımıza aldığımız Türkiye fark cetvelleri ile amel edilmesinde şer'î herhangi bir mahzur bahis mevzuu değildir. Kıble saati için bu fark cetvellerinin kullanılmaması gerekir. Takvimimiz toplam 38 ülkede 1190 şehre hitap eden namaz vakitleri potföyü ile dünyâ Müslümanları için mühim bir hizmet îfâ etmenin sürûrunu yaşamaktadır.

KIBLE TAYİNİ İÇİN PUSULA KULLANILMASI

Pusula ile kuzey istikameti bulunur. Daha sonra "kuzeyden itibaren saat yönünde" bulunduğunuz ilin açı derecesi kıble istikametini bulmak mümkündür. Bazı pusulalarda gösterilen mesela İstanbul işin gösterilen 29 derece güneyden itibaren ölçülen değerdir.

(180-151=29) Ve kuzeyden 151 derece ile aynı değeri ifade etmektedir.

Not: Pusula ile kıble açısının tayini uzmanlık gerektiren bir konudur. Ayrıca bina demirleri, elektrik kabloları vs ile de manyetik sapmalar meydana geldiğinden uzman olmayan okuyucularımızın kıble tayininde pusula yerine kıble saatini kullanmalarını tavsiye ederiz.

Melbourne	Avustralya	Victoria	279°
Sydney	**Avustralya**	**New South Wales**	**278°**
Adelaide	Avustralya	S.Australia	283°
Mildura	**Avustralya**	**Victoria**	**282°**
Shepparton	Avustralya	Victoria	279°
Perth	**Avustralya**	**West. Australia**	**295°**
Ottawa	Kanada	Ontario	57°
Hamilton	**Kanada**	**Ontario**	**54°**
Toronto	Kanada	Ontario	55°
Montreal	**Kanada**	**Quebec**	**59°**
Pittsburgh	Amerika	Pensilvanya	54°
Houston	**Amerika**	**Texas**	**45°**
Indianapolis	Amerika	Indiana	50°
Detroit	**Amerika**	**Michigan**	**52°**
Los Angeles	Amerika	California	24°
Denver	**Amerika**	**Colorado**	**35°**
Miami	Amerika	Florida	57°
Newark DE	**Amerika**	**Delaware**	**57°**
Washington D.C	Amerika	(Dist of Colombia)	57°
Seatle	**Amerika**	**Washington**	**18°**
Chicago	Amerika	Illinois	49°
Rochester	**Amerika**	**New York**	**56°**
Boston	Amerika	Massachusetts	60°
Paterson	**Amerika**	**New Jersey**	**58°**
NewYork	Amerika	New York	58°

İCTİMA' NEDİR, KAMERÎ AYBAŞLARI NASIL TESBİT EDİLİR? (1)

Bilindiği üzere ***ay,*** dünya etrafında muayyen bir yörünge *(mahrek)* üzerinde hareket eder, yani dolanır. Bu dolanma esnasında ***ay,*** her 29 veya 30 günde bir defa ***dünya*** ile ***güneş*** arasına girer ve ***üçü*** aynı hizaya gelirler. İşte bu âna, hey'et veya felekiyat denilen ilim dalında, ***"İctima'"*** tâbir edilir. Bugünkü modern astronomide *(gökbilimi)* ise, ictimânın Türkçe karşılığı olarak, ***"kavuşum"*** denilmektedir. İngilizcesi de, *birleşme* mânâsında ***conjunction*** *(kıncângk'şın)*dır. Bu vaziyet ***astronomik*** yani ***hesâbî*** bakımdan ***kamerî ayın*** başlangıcıdır. ***"İctima'"*** hâlinde ***ay'ın*** dünyaya bakan yüzü güneşten ışık alamadığı için karanlık olur. İşte bu esnada ***hilâlin,*** dünyanın hiçbir yerinden görülmesi mümkün değildir.

Ru'yetin tahakkuku, yani ***hilâlin*** görülebilir şekil ve parlaklığa kavuşabilmesi için;

a) ***Ay'ın İctima'*** hâlinden, güneşe nazaran doğuya doğru ufkî *(yatay)* olarak *8°* ayrılması gerekir. Bu süre ise, *12* ilâ *16* saat arasında değişmektedir.

b) Güneş battıktan sonra yine ***ay'ın,*** şâkulî *(düşey)* olarak ufuktan en az 5° yüksekte olması îcap etmektedir.

Velhâsıl, ayın ***şâkulî*** olarak ufuktan 5° yükselmesi ve ***ufkî*** olarak da güneşten 8° doğuya doğru açılmış olması lâzımdır ki, güneşten ışığını alıp o ***hilâl*** şekli tahakkuk ederek dünya üzerinden görülebilsin.

İşte, îzâhına çalıştığımız bu hâdiselerin vukûundan sonra ortaya çıkan ***hilâl,*** yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, ***şer'î-kamerî ayın başlangıcı*** yani ***ilk günüdür.*** O esnada ***güneş,*** dünyanın neresinde batmakta ise, ***hilâl,*** ancak o ***tûl*** *(enlem)* derecesindeki ve bunların batısındaki ülkelerde görülebilir.

Üzülerek ifade edelim ki; senelerdir bazı ülkelerde, kamerî ayların tesbitinde ***hakiki ru'yet*** *(ayın görülmesi)* yerine, şer'î ölçülere aykırı olarak, ***astronomik başlangıç*** yani ***İctima'*** hâli esas alınıyor ve eğer ***İctima'*** gece yarısından önce ise, o gecenin gündüzü ayın birinci günü kabul ediliyor. Şayet ***İctima'*** gece yarısından sonra vâki olmuşsa o zaman, âmiyâne tâbirle, mızrak çuvala sığmayacağı için, bu ülkeler de ay'ı ertesi gün başlatıyorlar ve ister istemez bizimle aynı gün ***ramazan*** orucuna başlıyor, aynı gün ***bayram*** ediyorlar. Kezâ aynı gün ***arafe,*** aynı gün ***kurban bayramı*** oluyor. *(Geçen sene olduğu gibi)* *Devamı yarın.*

İCTİMA' NEDİR, KAMERÎ AYBAŞLARI NASIL TESBİT EDİLİR? (2)

... Bu tatbikat üzere hareket edenler, önceleri, ***Amerikan almanaklarını esas alıyoruz,*** diyorlardı. Şimdilerde ise, ***ru'yeti baz aldıklarını*** söylüyorlar ki, bu durumda garip bir manzara çıkıyor ortaya... Güyâ onlar ru'yeti esas alıyorlarmış, biz ise hesâba göre hareket ediyormuşuz gibi yanlış bir kanaat meydana geliyor. Oysa işin hakikati; kamerî ayların tesbitinde biz hem ***hesâbı,*** hem de ***ru'yeti*** dikkate aldığımız halde onlar, sadece ***hesâba*** göre hareket ediyorlar. İhtilaf ve yanlışlık da gayet tabii ki buradan kaynaklanıyor. Zira bu dînin vâzıı olan Hazret-i Mevlâ, **"Güneşi bir zıyâ, ay'ı bir nûr yapan; senelerin sayısı ve** *(günlerin, ayların, vakitlerin)* **hesâbını bilesiniz diye, ay'a menziller takdîr eden odur"** *(S. Yûnus, 5)* İlâhî beyânıyla, bu hususta bize, hesâbın lüzûmunu ve usûlünü haber verirken, bu dînin mübelliği, ins ve cinnin peygamberi, âlemlere rahmet ***Sevgili Peygamberimiz*** *(s.a.v.)* ***Efendimiz*** de, **"Ramazan hilâlini gördüğünüzde oruca başlayınız, şevval hilâlini gördüğünüzde de iftar** *(bayram)* **ediniz"** *(İbn-i Mâce, Sıyam, 7)* hadîs-i şerifleriyle, ölçünün ***ru'yet*** olduğunu bildiriyor ve bu ölçüye uyulmasını emrediyor. Bu kriter, ***ramazan ayı*** ve ***ramazan bayramı*** için câri olduğu gibi, diğer aylar için de aynıdır. Meselâ ***kurban bayramı***nın tesbitinde de, ***zilhicce*** ayının ***ictima'*** ve ***ru'yeti*** esas alınır. Yoksa, bazılarının öteden beri yapageldikleri gibi, ***ru'yeti*** yani ayın görülmesi ***emr-i nebevîsini*** bir kenara bırakarak, sadece ictimâ hâdisesini esas alıp, ayın dünyanın hiçbir noktasında dahi görülmeden-görülemeden ***arafe*** veya ***bayram*** îlan etmekle olmaz.

İşte bugün, gerek bazı ülkeler ve gerekse ülkemizde bir kısım insanlar tarafından bu esâsa uyulmaması, ***Müslümanlar*** arasında karışıklığa sebep olmaktadır. Onların bu yanlış ölçülerine göre hareket eden insanlar, ***ramazân-ı şerîfin*** son gününde, ***oruçlu*** olmaları gerekirken ***bayram*** yapıyorlar. O günün ***bayram*** olduğuna inandıkları için de, tabii ki ***oruçlarını kaza da etmiyor, borçlu kalıyorlar.*** Kezâ, ***kurban bayramı***ndan önceki günlerde oruç tutmanın faziletine inanan bir kısım Müslümanlar, ***arafe*** günü de oruçlu bulundukları halde, o günün ***bayram*** olduğu söylenip oruçları bozduruluyor; dolayısıyla nâfile olan o oruç, üzerlerine borç olup kazâsı îcap eder hâle geliyor.

O bakımdan, işin ehemmiyetine binâen bu hususu, okuyucularımızın bilgilerine arz ediyor; ***takvime göre amel etmelerinin*** *(yani anlatılan bu hakiki ru'yet ölçüleri esas alınarak belirlenen tarihlere uymalarının)* ***uhrevî bakımdan lehlerine olacağını*** hatırlatmakta fayda mülâhaza ediyoruz.

Cenâb-ı Hak bütün ibâdet ve tâatlerimizi, amel ve hizmetlerimizi rızâsına muvâfık eylesin. *Âmîn...*

TAKVİMİMİZDEKİ NAMAZ VE İMSAK VAKİTLERİ HAKKINDA AÇIKLAMALAR

Takvimimizdeki namaz vakitlerinin hesabı **İmâm-ı Âzam, İmameyn** (İmam Ebû Yûsuf ve İmam Muhammed) ve **Eimme-i selâse** (İmam Şâfiî, İmam Mâlik ve İmam Ahmed b. Hanbel rahmetullâhi aleyhim)'nin ictihatlarına ve Hey'et (Astronomî) ilmi esaslarına uyularak yapılmıştır. Yatsı vakti için güneşin 17 derece ufkun altına indiği, imsak vakti için de 19 derece ufka yaklaştığı anlar hesaba esas alınmıştır. Ayrıca, beldenin arz üzerindeki yayılma durumu ile irtifâ farklılıkları da nazar-ı dikkate alınarak lüzumlu temkinler vakitlere ilâve edilmiş veya çıkarılmıştır.

Tatbik edilmiş bulunan bu temkinlere göre;

Öğle, ikindi ve yatsı namazı vakitlerine 10'ar dakika, akşam namazı vaktine 7 dakika ilâve edilmiş; imsaktan 10 dakika, güneşin doğuşundan da 5 dakika çıkarılmıştır.

Namaz ve oruç vakitlerinin (bilhassa imsak ve yatsı vaktinin) giriş ve çıkış zamanlarını, bir beldenin arz üzerindeki yayılma durumu ve irtifa' farklılıkları sebebiyle, çok kesin şekilde tesbit etmek mümkün olmamaktadır. Bu sebeple, İslâm âlimleri namaz vakitlerinin hakîki değerlerini koruyabilmek için bâzı tedbirler almışlardır. Bu tedbirler, **"hata sınırı"** denilen bir değer içinde mütâlaa edilmektedir. Namaz ve oruç vakitlerinin hakîki değerlerini koruyabilmek için, bu vakitlere, ayrı ayrı zamanlar ilâve edilmiş veya çıkarılmıştır. İşte bu ilâve edilen veya çıkarılan zaman miktarlarına temkin (ihtiyat, tedbir) denilmektedir.

Asırlardan beri **İslâm âlemi** takvimlerinde kullanılagelmekte olan ve zamanın âlim ve fakîhleri ile mü'minlerin emîrleri tarafından tasvîp edilmiş bulunan **temkin vakitleri** 1983 yılından îtibaren Din İşleri Yüksek Kurulu'nun 21.01.1982 gün ve 6 sayılı kararı ile Diyânet İşleri Başkanlığı tarafından kaldırılmıştır. Diyânet İşleri Başkanlığı'nın bahis mevzuu tasarrufuna uymamız, her ne kadar kanûnî bir mecbûriyet değil idiyse de, her hangi bir ihtilâfa sebep olmamak için, 1983 ve 1984 yıllarında çıkarmış bulunduğumuz takvimlerimizde buna, istemeye istemeye biz de uymuştuk.

NAMAZ VAKİTLERİ FARK CETVELİ VE KULLANILMASI

Öncelikle ifade edelim ki; **yurt dışı** takvimlerinde, **yurt içinde** olduğu gibi bütün vakitler için tek bir fark cetveli vermek mümkün olmamaktadır. Bu sebeple her vakit için, kendi değeri olan farklar ayrı ayrı belirtilmiştir.

Şehirler evvela **ülkeler**e göre, sonra da kendi aralarında **alfabetik** sıra ile tasnif edilmiş; şehrin bağlı olduğu **eyalet** ve **bölge** adları ise, parantez içinde gösterilmiştir.

Cetveldeki kısaltmalar; **"d"** dakika, **"sa"** saat, **"ö"** önce, **"s"** sonra demektir. **"0"** (sıfır) ise o vaktin **referans şehir** vakti ile aynı olduğunu ifade eder.

"Referans şehir", takvimde namaz vakti bulunan ve **farkı belirtilecek** yer için esas alınan şehirdir. Bu farkların tespitinde; iki şehrin birbirine kilometre olarak yakın veya uzak olması, hatta aynı ülkede bulunup bulunmaması değil, **enlem açısı**ndan yakınlıkları esas alınmıştır. Farkların daha sıhhatli verilebilmesi için bu şarttır. O bakımdan listede, uzak olan bir şehrin **referans** olarak verilmiş olması, okuyucularımızı tereddüde sevk etmemeli; bu hususun, ilmî bir zarûretten kaynaklandığı bilinmelidir.

Yıl içinde, değişik tarihlerde hem referans, hem de fark şehrinde yatsı vaktinin taayyün etmediği zamanlar olmaktadır. Bu tarihler, referans şehri için takvimde gösterilmiş, fark şehri için de cetvelde belirtilmiştir. Eğer bu husus, iki şehir arasında farklı tarihlerde tahakkuk ediyorsa, *–ki zaman zaman böyle olmaktadır–* o günlerde referans şehrin son giren yatsı vakti esas alınacaktır. Ayrıca dikkat edilmesi gereken bir başka husus; **fark şehri**nin yatsı vakti taayyün etmeme tarihinden 15 gün öncesinde ve 15 gün sonrasındaki dönemde, bu cetvelin **yatsı** ve **imsak** vakitleri için aynen kullanılmaması gerekir. Çünkü bu vakitlerde, cetvelde yer alan **farklara** ilave olarak yaklaşık **45** dakikaya varan sapmalar görülmektedir. Onun için bu günlerde; sadece **yatsı** ve **imsak** vakitlerine mahsus olmak üzere, cetveldeki **önce** veya sonra durumuna göre, **45** dakika daha **ilave** yahut **çıkarma** yapılarak kullanılması ve **sabah namazı**nın da imsaktan **45** dakika sonra kılınması en sıhhatli yoldur.

Referans şehir ile **fark şehri**nin **saat dilimi** farklı ise, referans şehir için verilen namaz vakti –sadece fark değeri çıkarılarak veya eklenerek– aynı saat diliminde imiş gibi kullanılacaktır.

Son olarak hatırlatmakta fayda mülâhaza ettiğimiz önemli bir nokta da şudur: Cetvelde yazılı olan **vakit farkları,** bütün yıl boyunca sabit olmayıp farklılıklar arz ettiğinden, okuyucularımız, ihtiyâten namazlarını vaktin sonuna bırakmamalıdır.

Ancak, bu tatbîkâtın büyük bir vebâli mûcip olacağını ilk anda görmüş ve bütün Müslümanlar'ın bilhassa Ramazan günlerinde çok dikkatli olmalarını ve takvimde gösterilen imsak vakitlerinden itibaren yeme-içme işlerinin derhal kesilmesi gerektiğini, vakitlerde artık en ufak dikkatsizliğin büyük vebâl olacağını; ayrıca günlük namazlarda, takvimlerde gösterilen vakitlerden hangisine kaç dakika ilâve edilip, hangisinden kaç dakika çıkarıldığı takdirde ihtiyatla amel edilmiş olacağını her ayın sonunda, büyük hassâsiyetle ve tekrar tekrar îzah ettik.

Yine bununla da iktifâ etmeyerek, her türlü mânevî vebâlden sakınmak ve ihtiyatla amel etmek istiyen Müslümanlar için, Diyânet İşleri Başkanlığı'nın kaldırdığı **temkin vakitlerini,** takvim yapraklarının ön yüzünün alt satırında gösterdik.

Fakat maalesef, bütün bu gayretlerimizin istediğimiz netîceyi hâsıl etmekten çok uzak olduğunu, okuyucularımızın gerek mektup ve gerekse şifâhî olarak bu iki (1983-1984) sene içinde bize yapmış oldukları mürâcaatlardan tesbît ettik.

Zîra Müslümanlar'dan pek çoğu, asırlardan beri hâsıl olan bir alışkanlıkla, **"nasıl olsa müsâadesi vardır!"** diyerek imsaktan sonra beş-on dakika daha yemeye-içmeye devam ediyor. Oysa temkinsiz vakitlerin kullanıldığı takvimlerde gösterilen imsak vakitleri, böyle bir harekete aslâ müsâit değildir. Üstelik, beldenin arz üzerindeki yayılma durumu ve irtifa farklılıkları sebebiyle vakitleri çok kesin bir şekilde tesbit etmek de mümkün değildir. Bu bakımdan temkinsiz vakitlere tam riâyetin dahî, hatadan sâlim olduğunu söyleyemeyiz.

Bu durum karşısında, Diyânet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu'nun mezkûr kararına uymaya devam etmeyi son derece tehlikeli ve o nisbette de mânevî bakımdan mes'ûliyetli bulduk. Bu mes'ûliyetten kurtulmak için, 1985'ten îtibâren 1982 ve daha evvelki yıllarda Türkiye'de yayınlanan -Diyânet takvimi de dâhil- bütün takvimlerde gösterilen ve asırlardan beri kullanılagelmekte olan temkinli vakitler kullanılmıştır.

Böylece, takvimimizde yer alan namaz vakitleri ve orucun başlangıcı olan imsak vakitleri ile aynen amel etmekle temkinsiz vakitlerin sebep olduğu dînî bütün mahzûrlar ortadan kaldırılmış olmaktadır.

Büyük Haydar Efendi'nin Usûl-i Fıkıh Dersleri kitabında, **"vaktinden evvel kılınan namaz sahih olmayıp, musallî vaktin hulûlünden evvel namaz kılarsa, o namaz edâ edilmiş olmaz"** buyrulmuştur. Kezâ Ahmed Bîcan Hazretleri'nin Envâru'l-Âşıkîn isimli eserinde de, **"Vaktinden evvel kılınan namaz, gönül nûrunu söndürür; yerine zulmet girer"** buyrulmaktadır.

Vakti girmeden bir namazı kılmak Allâh'ın emrine aykırı olduğundan, insanın rûhunu ifsad eder. Ve bu bâtıl görüşte ısrar edenlerin helâk olmalarına sebep olur.

Nisâ Sûresi'nin 103. âyet-i kerimesinde şöyle buyuruluyor:

"Şüphesiz namaz, mü'minlere belirli vakitlerde farz kılınmıştır."

Bu vakitler Câbir bin Abdullah, İbn-i Abbâs ve Ebû Hüreyre (r.anhüm)'den rivâyete göre Nebiyy-i Ekrem (s.a.v.) Efedimiz tarafından şu şekilde ve açıkça beyan buyrulmuştur:

"Cibrîl (a.s.) iki defa (yani iki gün) Beyt-i Muazzam'ın yanında bana imam oldu.

İlk def'asında vakt-i zevâlde güneşin verdiği gölge bir na'leyn tasması kadar uzadığında bana öğle, her şeyin gölgesi birer misli uzadığında ikindi, oruçlu orucunu açtığı vakitte akşam, şafak kaybolduğunda yatsı, oruçluya yemek-içmek haram olduğu vakitte sabah namazını kıldırdı. Ertesi gün öğle namazını her şeyin gölgesi bir misli, ikindi namazını iki misli olduğu, akşam namazını oruçlu iftar ettiği zamanda, yatsı namazını gecenin sülüsüne doğru, sabah namazını da ortalık iyice aydınlandığı vakitte kıldırdı. Sonra da bana döndü ve:

'Yâ Muhammed, bu, senden evvelki enbiyânın vaktidir. Vakt-i salât işte bu ikişer vakitler arasındadır' dedi."

Ehl-i Sünnet âlimlerinin ve râsıdlarının (Allah onlardan râzı olsun) asırlar boyu bitmek tükenmek bilmeyen gayretleri, çalışmaları, araştırmaları neticesinde astronomi esaslarına uygun olarak tesbit ettikleri namaz vakitlerine ait güneş'in vaziyet dereceleri ise, aşağıda namaz vakitleri bahsinde tarafımızdan beyan edilecektir.

Bu vakitlerın dışında indî olarak vakit îcad etmek, uydurmak, çok buyük mes'ûliyeti mûciptir. Allah Teâlâ cümle mü'minleri bu gibi yanlış hesaplanmış vakitlerle amel ederek, ıbâdetlerini heba etmekten korusun Cenâb-ı Allâh'ın tâyin buyurduğu, Sevgili Peygamberimiz'ın bizzat fi'len bizlere bildirdiği zamanlarda namazlarını kılan mü'min kardeşlerımizden Allah râzı olsun.

ÖĞLE NAMAZI VAKTİ

Cebrâil aleyhisselâm'ın namaz vakitlerini tâ'lim için gelişi, **Mîrac Gecesi**'nın hemen akabindeki günde vukû bulmuş ve ilk kıldırdığı namaz **salât-ı zuhur** (öğle namazı) olduğundan bu namaza, **salât-ı ûlâ** (bırinci namaz) denilmiştir.

Astronomi bakımından da öğle namazının vakti diğer vakitlerin mebdei olmuştur. İlk olarak öğle namazının vakti hesap edilıp daha sonra da diğer vakitlerin hesabı ona istinâden yapılabilmektedir.

Gündüzün tam ortasında güneşin en yükseğe çıktığı noktadan alçalmaya başladığı zaman (ki, buna zevâl vakti denir) öğle namazı vakti başlar ve ikindi namazının vaktine kadar devam eder. İkindi namazının birinci ve ikinci ikindi olmak üzere iki vakti vardır. Bu vakitlerle alâkalı tafsilât ikindi namazı vakti izah edilirken verilecektir.

Bir kimse öğle namazını birinci ikindi vaktından on dakika evveline kadar kılamaz ise, ikinci ikindi vaktine on dakıka kalıncaya kadar kılabilir. Ve ikindi namazını da ikinci ikindi vakti girdikten sonra kılar.

İKİNDİ NAMAZI VAKTİ

Güneş, gündüz en yüksek noktaya çıktığı anda, **Nısfü'n-Nehâr Kavsi** yani, bulunulan yerin meridyeni üzerindedir. Ve bu anda her şeyin gölgesi en kısadır. Her şeyin gölgesinin en kısa olduğu bu zamana **"fey'-i zevâl"** denilir.

Bir cismin fey'-i zevâldeki gölgesine o cismın boyu kadar daha gölge inzimam ettiğinde, yani cismin gölgesi (fey'-i zevâl + cismin yükseklığı kadar uzunlukta gölge) boyuna geldiğinde, ikindi namazının birinci vakti girmiş olur. Buna **"asr-ı evvel"** denir ve bu **imâmeyn kavli**dir.

[illegible]

[illegible] "asr-ı evvel" [illegible] imâmeyn kavl[illegible]

[illegible] da "asr-ı sanı" [illegible] da 'mâm-ı A'zam kavl[illegible]

[illegible] muftâbih [illegible] ma'mûlunbih [illegible] asr-ı evvel [illegible]

AKŞAM NAMAZI VAKTI

Eimme-ı Erbaa [illegible] akşam namazı vakti girer.

[illegible] 15-20 [illegible]

[illegible]

YATSI NAMAZI VE IMSAK VAKTI

[illegible] beyazlık devam eder.

Şafak [illegible] "Tan [illegible] denir. [illegible] atmosfer [illegible] güneş [illegible] atmosfer [illegible] yansımış olan güneş [illegible] Modern astronomi [illegible] güneş battıktan sonra güneşin [illegible] devam eder. Bu andan [illegible] güneş [illegible] gözden kaybolur, gece başlar.

Gece yarısı güneş, en aşağı noktaya indikten sonra tekrar yükselmeye başlayarak hareketine devam eder. Güneş ufuktan 19 derece aşağı noktaya geldiğinde bu sefer doğu ufkunda tan hâdisesi (fecr-i sâdık) başlar, gece nihayet bulur.

Âlimlerin ve râsıdlarına göre,

Ufuktaki kızıllığın kaybolması, güneşin ufuktan -17 derece aşağı inmesi neticesinde olur ve bu vakit, yatsının başlangıcıdır.

Güneşin ufuktan inebileceği en aşağı noktaya indikten sonra, tekrar yükselmeye başlayıp ufka -19 derece yaklaştığı anda ise ufukta evvelâ beyazlık başlar, fecr-i sâdık doğar, bu da imsak vaktidir.

SABAH NAMAZI VAKTİ

Güneş ufuktan doğmadan evvel, güneşin merkezinin ufka 1 derece yaklaştığı anda sabah namazının vakti biter ve güneş doğar.

Hanefî mezhebine göre sabah namazını, güneşin doğmasına 45 dakika kaldıktan sonraki vakit -ki buna seher vakti de denir- içerisinde kılmak müstehaptır.

Şâfiî mezhebine göre ise, fecr-i sâdıkın doğmasıyla birlikte, yani güneşten 10 dakikalık temkin süresi geçtikten sonra kılmak efdâldir. Müslümanın Hanefî mezhebi mensupları da, meselâ Ramazan ayında, sabah namazlarını fecr-i sâdıkın yani ikinci fecrin doğmasıyla birlikte kılabilirler.

Güneşin doğuşu, öğle vaktinden ne kadar önce ise, batışı da o kadar sonradır. Yani güneşin doğuş ve batış vakitleri öğle vaktine (güneşin en yüksek noktada olduğu vakte) gore mütenâzır (simetrik)dir.

YURT DIŞINDA, ARZI 49 DERECE 30 DAKİKANIN UZERİNDE OLAN YERLERDE NAMAZ VE ORUÇ İLE İLGILI HUSUSLAR

A) Namaz ile ilgili hususlar:

Arzı yarı enlemi 49 derece 30 dakikanın üzerinde olan yerlerde bazı günler güneş, battıktan sonra gece yarısına kadar ufuktan -17 dereceye kadar alçalamaz.

Bu durumda batı ufkunda **tan hâdisesi** bitmeden yani ufuktaki kızıllık kaybolup tam karanlık basmadan (akşam namazı vakti çıkmadan) güneş, gece yarısı hattını geçip tekrar doğu ufkuna doğru yükselmeye başlar. Yâni **şafak hâli** gece yarısı hattına kadar devam eder. Bu yerlerde **fec-ri sâdık** (sabah namazı vakti) gece yarısından sonra başlar, güneşin doğuşuna kadar devam eder ve akabinde güneş doğar. Bu durumda yatsı vakti taayyun etmemiş olur.

Daha açık bir şekilde ifade edecek olursak,

Güneş battıktan sonra ufuktaki kızıllık kaybolmayıp gece yarısı vaktine kadar şafak hâli bulunduğundan, bu vakit akşam namazının vaktidir.

Gece yarısından güneş doğuncaya kadar fecr-i sâdık hâli devam ettiğinden, bu vakit de sabah namazının vaktidir.

Vaktin taayyun etmemesi sebebiyle bu yerler için -yurt dışı takvimlerimizde- herhangi bir vakit konulmamıştır.

Burada, yatsı vaktinin taayyun etmediği günlerde, akşamın son vaktinin nasıl tesbit edileceği hususunu izaha çalışalım.

Yatsı vaktinin taayyun etmediği günlerde, akşam namazı vakti çıkınca sabah namazı vakti girmektedir. Takvimlerde ise sadece taayyun eden vakitlerin giriş saatleri gösterilmekte ve bir vaktin çıkış saatinin bilinebilmesi için ondan sonraki vaktin giriş saatine bakılması gerekmektedir.

Binâenaleyh bu günler için akşam namazı vaktinin sonu olarak imsak vakti (saati) esas alınacaktır.

Vakit, namazın şartı olduğu gibi vücûbunun da sebebidir. Binâenaleyh bir yerde namaz vakitlerinden biri veya birkaçı tahakkuk etmez ise, o vakitlere ait olan namazlar, o yer ahâlisine farz olmamış olur. Dolayısıyle, o yerdeki Müslümanlar, vakti girmediği için kılamadıkları namazdan mesûl olmazlar.

Yatsı vaktinin taayyun etmediği yerlerde, Hanefi mezhebine göre amel etmek isteyen Müslüman kardeşlerimize tavsiyemiz, yatsı ve terâvih kılmamaktan ibarettir. Zira bizim ilmî ve itikadî kanaatimiz budur.

Yatsı namazını, vaktının olmamasına rağmen mutlaka kılmak isteyen Hanefi Muslumanlar'a ise,

"**Üzerime farz olup, sâkıt olmayan en sonki yatsı namazına**" diye niyet ederek kılmalarını tavsiye ederiz. Nitekim asırlardan beri cuma günleri de cumanın şartı bulunmaması ihtimaline mebnî, cuma namazından sonra ayrıca **zuhr-i ahîr** (en sonki öğle namazı)'e niyet edilerek namaz kılındığı gibi...

Arzı (enlemi) 47 derece 30 dakikanın üzerinde olan yerlerde, yatsı vakti taayyün ettiği halde çok kısa sürdüğü zamanlar da olabilmektedir. Bilhassa bu gibi yerlerde Müslümanlar'ın, yatsı vakti girer girmez hemen namazlarını kılmalarını, hatta vaktin çıkması tehlikesine karşı îcabında sadece yatsının farzı ile vitir namazını edâ etmelerini tavsiye ederiz.

B) Oruç ile ilgili hususlar:

Yatsı vaktının taayyün etmediği günler, aynı zamanda, senenin en uzun günleridir. Gündüzün uzunluğu çok yerde 20-21 saati bulur, hattâ geçer.

İşte bu uzun günlerin Ramazân-ı Şerif'e tesadüf etmesi halinde, hiç şüphesiz, kuvvet ve sıhhatı yerinde olan Müslumanlar, her türlü meşakkati göğüsleyerek oruçlarını tutmaktadırlar.

Yatsı vaktının taayyün etmediği bu uzun günlerde oruçlarını tutmak isteyen Muslumanlar'ın, yeme-içme işlerini, takvimde gösterilen imsak vaktinde mutlaka kesmeleri gerekir. Orucun sıhhati için, bugünlerde bu hususa bilhassa riâyet etmek icabettiğini hatırdan uzak tutmamalıdır.

Ancak;

Cenâb-ı Hak, meşakkat hallerinde teklifini (bâdetleri) hafifletmeye ve meşakkatin tamamen zâil olduğu zamanlara tehir etmeye ruhsat vermiştir.

Bu sebeple, meşakkatine binâen oruçlarını bu çok uzun günlerde tutamayacak olan Muslumanlar, bilhassa işçiler, oruçlarını vakitlerin normale döndüğü ve meşakkatin zâil olduğu senenin diğer günlerine tehir ederek o günlerde tutabilirler.

ÇOK MÜHİM HATIRLATMA

Bu bilgileri anlamakta güçluk çekenler, Allah'a karşı mes'ûliyet hissi taşıyan, garazsız, maksatsız hakiki din ilmi ehline müracaatla; hareketlerini, ondan alacakları izahata göre tâyin ve tesbit edebilirler.

Kuzey Avrupa ülkeleri için, çeşitli İslâm ülkeleri Müslümanları ayrı ayrı namaz vakitleri gösteren takvimler çıkarmışlardır. Bu takvimlerin çoğunda yatsı vakitleri **Kur'ân-ı Kerîm'e, Hadîs-i Şerifler'e, Ehl-i Sünnet imamların görüşlerine ve İcmâ-ı Ümmet'e** aykırı olarak değiştirilmiştir. Yani şafak zamanlarına itibar edilmemiştir.

Bazıları bu hatâyı bilmeyerek işlemişler, bazıları da Sünnet-i seniyyeye aykırı olarak kasden tahrîfat yapmışlardır ki, bunların, ind-i ilâhîde mes'ûl olacakları izahtan vârestedir.

Takvimimizde yer alan namaz vakitleri hakkındaki, uzun bir ilmî tetkik neticesinde hazırladığımız bu açıklamayı böylece arz ettikten sonra, göremediğimiz bazı hatalarımızdan dolayı Cenâb-ı Hakk'ın afvına ve okuyucularımızın derin müsâmahalarına sığınır, sıhhat ve saâdetler dileriz.

Muhtasar

İLMİHAL

(Resimli Namaz Hocası)

☆ *Her şeyin madde ile ölçüldüğü devrimizde, yetişen yavrularımızın ruhî boşluklar içerisinde bulundukları bir hakikattir.*

☆ *İşte bu mühim hususu dikkate alan şirketimiz Muhtasar İlmihal hazırlattı.*

☆ *Elinizde bulunan bu küçük eserle evlatlarınıza her Müslüman'ın bilmesi zarûrî olan ilmihal bilgilerini vererek, kısmen de olsa mes'ûliyetinizin hafiflediğini hissedeceksiniz.*

İsteme adresi: Fazilet Neşriyat ve Tic. A. Ş.
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No: 58 Güneşli – Bağcılar / İST.
Tel.: (0 212) 657 88 00 Pbx - Faks: (0 212) 657 95 88
İnternet Web adresimiz: http://www.faziletnesriyat.com
Wap adresimiz: http://wap.faziletnesriyat.com
E-mail adresimiz: takvim@faziletnesriyat.com

YURT DIŞI TAKVİMLERİ FARK CETVELİ (Amerika, Kanada, Avustralya)

Ülke / Şehir	Referans Şehir	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	Kıble Saati	Kıble Açısı
AMERİKA:									
Alexandria (Virginia)	Washington D.C.	0 ds	0 ds	0 ds	1 ds	1 ds	1 ds	1 ds	57
Atlantic City (New Jersey)	**Washington D.C.**	**14 dö**	**12 dö**	**10 dö**	**9 dö**	**9 dö**	**7 dö**	**21 dö**	**58**
Aurora (Illinois)	Chicago	2 ds	2 ds	2 ds	3 ds	3 ds	3 ds	4 ds	48
Baltimore (Maryland)	**Washington D.C.**	**4 dö**	**3 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**0 dö**	**1 ds**	**4 dö**	**57**
Brockton (Massachusetts)	Boston	1 dö	1 dö	0 dö	0 ds	0 ds	0 ds	1 dö	60
Chicoppee (Massachusetts)	**Boston**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**6 ds**	**10 ds**	**59**
Clifton (New Jersey)	Paterson	0 dö	0 dö	0 ds	0 ds	0 ds	0 ds	0 dö	58
Clinton (Iowa)	**Chicago**	**10 ds**	**10 ds**	**10 ds**	**10 ds**	**10 ds**	**10 ds**	**14 ds**	**47**
Dover (New Jersey)	Washington D.C.	9 dö	7 dö	6 dö	5 dö	4 dö	3 dö	12 dö	57
Elgin (Illinois)	**Chicago**	**0 ds**	**1 ds**	**2 ds**	**3 ds**	**3 ds**	**4 ds**	**3 ds**	**48**
Elizabeth (New Jersey)	Newark DE	14 dö	9 dö	6 dö	4 dö	3 dö	1 ds	13 dö	58
Elkhart (Indiana)	**Paterson**	**40 ds**	**44 ds**	**47 ds**	**49 ds**	**50 ds**	**53 ds**	**1 sa. 6 ds**	**50**
Gary (Indiana)	Paterson	47 ds	51 ds	53 ds	54 ds	55 ds	58 ds	1 sa. 14 ds	49
Gloucester (Massachusetts)	**Toronto (Kanada)**	**35 dö**	**35 dö**	**35 dö**	**35 dö**	**35 dö**	**35 dö**	**1 sa. 11 dö**	**61**
Hammond (Illinois)	Paterson	47 ds	51 ds	54 ds	55 ds	56 ds	1 sa. 0 ds	1 sa. 15 ds	49
Harrisburg (Pensilvanya)	**Pittsburgh**	**13 dö**	**13 dö**	**13 dö**	**12 dö**	**12 dö**	**13 dö**	**26 dö**	**57**
Haverhill (Massachusetts)	Rochester	27 dö	27 dö	26 dö	25 dö	25 dö	25 dö	53 dö	60
Holyoke (Massachusetts)	**Boston**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**6 ds**	**10 ds**	**59**
Lawrence (Massachusetts)	Rochester	26 dö	27 dö	26 dö	24 dö	24 dö	25 dö	52 dö	60
Lowel (Massachusetts)	**Rochester**	**26 dö**	**27 dö**	**25 dö**	**23 dö**	**23 dö**	**24 dö**	**51 dö**	**60**
Lynn (Massachusetts)	Detroit	50 dö	49 dö	49 dö	48 dö	48 dö	48 dö	1 sa. 38 dö	60
Manchester (New Hampshire)	**Rochester**	**25 dö**	**25 dö**	**25 dö**	**24 dö**	**24 dö**	**24 dö**	**50 dö**	**60**
Milford (Massachusetts)	Boston	1 ds	1 ds	2 ds	2 ds	2 ds	2 ds	3 ds	60
Milwaukee (Wisconsin)	**Chicago**	**13 dö**	**4 dö**	**1 ds**	**3 ds**	**5 ds**	**12 ds**	**3 dö**	**48**

Ülke / Şehir	Referans Şehir	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	Kıble Saati	Kıble Açısı
Griffith (New South Wales)	Mildura	16 dö	16 dö	15 dö	15 dö	15 dö	15 dö	16 dö	280
Hamilton Av (Victoria)	**Melbourne**	**12 ds**	**12 ds**	**12 ds**	**12 ds**	**12 ds**	**12 ds**	**1 sa. 28 dö**	**280**
Hobart (Tasmania)	Melbourne	56 dö	27 dö	9 dö	2 ds	8 ds	30 ds	17 dö	275
Horsham (Victoria)	**Shepparton**	**15 ds**	**16 ds**	**17 ds**	**17 ds**	**18 ds**	**19 ds**	**1 sa. 21 dö**	**281**
Maitland (New S. Wales)	Sydney	3 dö	5 dö	2 dö	2 ds	2 ds	0 ds	1 sa. 36 dö	278
Millicent (S.Australia)	**Adelaide**	**24 dö**	**15 dö**	**7 dö**	**1 dö**	**1 ds**	**8 ds**	**11 dö**	**281**
Moe (Victoria)	Melbourne	8 dö	7 dö	5 dö	4 dö	4 dö	3 dö	6 dö	278
Morwell (Victoria)	**Melbourne**	**9 dö**	**7 dö**	**6 dö**	**5 dö**	**4 dö**	**3 dö**	**7 dö**	**278**
Mount Gambier (S.Australia)	Adelaide	27 dö	18 dö	9 dö	2 dö	0 dö	7 ds	13 dö	281
Naracoorte (S.Australia)	**Adelaide**	**21 dö**	**15 dö**	**9 dö**	**4 dö**	**3 dö**	**2 ds**	**12 dö**	**281**
New Castle (New S. Wales)	Sydney	4 dö	5 dö	2 dö	0 ds	0 ds	1 dö	1 sa. 35 dö	278
Orange (New S. Wales)	**Sydney**	**7 ds**	**6 ds**	**8 ds**	**9 ds**	**10 ds**	**9 ds**	**1 sa. 32 dö**	**279**
Port Augusta (S.Australia)	Adelaide	1 ds	2 dö	5 ds	11 ds	11 ds	8 ds	1 sa. 16 dö	285
Port Pirie (S.Australia)	**Adelaide**	**0 dö**	**2 dö**	**2 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**5 ds**	**1 sa. 15 dö**	**284**
Portland (Victoria)	Melbourne	9 ds	11 ds	13 ds	15 ds	15 ds	17 ds	1 sa. 27 dö	280
Sale (Victoria)	**Melbourne**	**11 dö**	**10 dö**	**9 dö**	**8 dö**	**7 dö**	**6 dö**	**9 dö**	**278**
Traralgon (Victoria)	Melbourne	9 dö	8 dö	6 dö	5 dö	5 dö	3 dö	7 dö	278
Warrnambool (Victoria)	**Melbourne**	**7 ds**	**10 ds**	**12 ds**	**13 ds**	**14 ds**	**16 ds**	**1 sa. 27 dö**	**280**
Wollongong (New S. Wales)	Mildura	36 dö	35 dö	35 dö	34 dö	34 dö	34 dö	35 dö	277
Yallourun (Victoria)	**Melbourne**	**8 dö**	**7 dö**	**6 dö**	**5 dö**	**4 dö**	**3 dö**	**6 dö**	**278**
KANADA:									
Kingston (Ontario)	Toronto	19 dö	14 dö	12 dö	11 dö	10 dö	6 dö	24 dö	57
Niagara Falls (Ontario)	**Rochester (Amerika)**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**9 ds**	**55**
Oshawa (Ontario)	Toronto	5 dö	3 dö	2 dö	2 dö	2 dö	0 dö	5 dö	55
St.Catharnies (Ontario)	**Rochester (Ame.)**	**6 ds**	**6 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**10 ds**	**55**

Ülke / Şehir	Referans Şehir	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	Kıble Saati	Kıble Açısı
Morristown (New Jersey)	NewYork	1 ds	2 ds	2 ds	2 ds	2 ds	2 ds	3 ds	58
Mt.Vernon (New York)	**Paterson**	**1 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**3 dö**	**59**
New Jersey (New Jersey)	Newark DE	16 dö	10 dö	7 dö	5 dö	3 dö	1 ds	15 dö	58
New Rochelle (New York)	**Paterson**	**2 dö**	**2 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**1 dö**	**3 dö**	**59**
Newark NJ (New Jersey)	Newark DE	15 dö	10 dö	6 dö	4 dö	3 dö	1 ds	14 dö	58
Philadelphia (Pensilvanya)	**Pittsburgh**	**20 dö**	**21 dö**	**19 dö**	**18 dö**	**18 dö**	**19 dö**	**39 dö**	**58**
Pittsfield (New Hampshire)	Detroit	40 dö	39 dö	39 dö	39 dö	39 dö	38 dö	1 sa. 19 dö	59
Potsmouth (New Hampshire)	**Rochester**	**28 dö**	**28 dö**	**27 dö**	**27 dö**	**27 dö**	**27 dö**	**55 dö**	**61**
Rockford (Illinois)	Chicago	1 ds	4 ds	5 ds	6 ds	7 ds	9 ds	6 ds	47
Somerville (Massachusetts)	**Detroit**	**48 dö**	**48 dö**	**48 dö**	**48 dö**	**48 dö**	**48 dö**	**1 sa. 37 dö**	**60**
South Bend (Indiana)	Paterson	41 ds	46 ds	48 ds	50 ds	51 ds	54 ds	1 sa. 8 ds	50
South Bridge (Massachusetts)	**Boston**	**3 ds**	**3 ds**	**4 ds**	**5 ds**	**5 ds**	**4 ds**	**7 ds**	**60**
Springfield (Massachusetts)	Boston	6 ds	5 ds	6 ds	7 ds	7 ds	6 ds	10 ds	59
Watertown (New York)	**Toronto (Kanada)**	**17 dö**	**15 dö**	**14 dö**	**13 dö**	**13 dö**	**11 dö**	**28 dö**	**57**
Webster (Massachusetts)	Boston	3 ds	2 ds	3 ds	4 ds	4 ds	4 ds	6 ds	60
Westfield (Massachusetts)	**Boston**	**6 ds**	**6 ds**	**6 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**7 ds**	**11 ds**	**59**
WestSprigfield (Massachusetts)	Boston	6 ds	5 ds	6 ds	7 ds	7 ds	7 ds	10 ds	59
Worcester (Massachusetts)	**Boston**	**3 ds**	**3 ds**	**3 ds**	**3 ds**	**3 ds**	**3 ds**	**5 ds**	**60**
AVUSTRALYA:									
Yonkers (New York)	Paterson	1 dö	1 dö	1 dö	1 dö	1 dö	1 dö	2 dö	59
Ballarat (Victoria)	**Melbourne**	**4 ds**	**4 ds**	**4 ds**	**4 ds**	**4 ds**	**4 ds**	**1 sa. 30 dö**	**279**
Bendigo (Victoria)	Shepparton	2 ds	3 ds	4 ds	5 ds	5 ds	7 ds	1 sa. 22 dö	280
Canberra (New S. Wales)	**Mildura**	**34 dö**	**31 dö**	**28 dö**	**25 dö**	**25 dö**	**22 dö**	**29 dö**	**278**
Geelong (Victoria)	Melbourne	1 dö	1 ds	2 ds	3 ds	3 ds	5 ds	1 sa. 28 dö	279
Goulburn (New S. Wales)	**Mildura**	**33 dö**	**32 dö**	**30 dö**	**29 dö**	**28 dö**	**27 dö**	**31 dö**	**278**